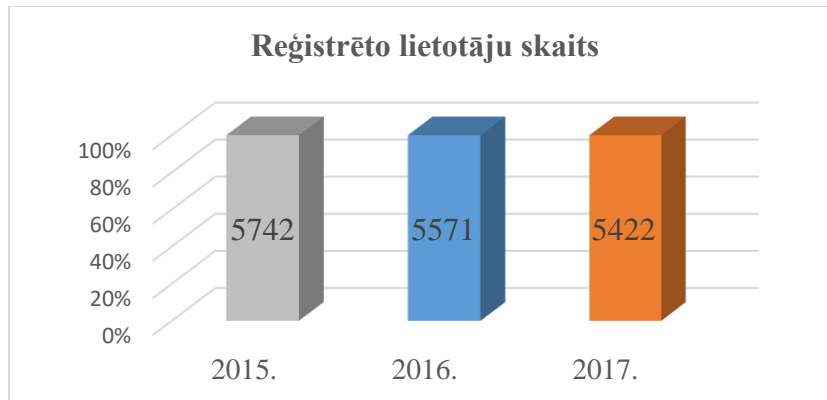

Pielikums Nr.2 OCB LAN darba pārskats

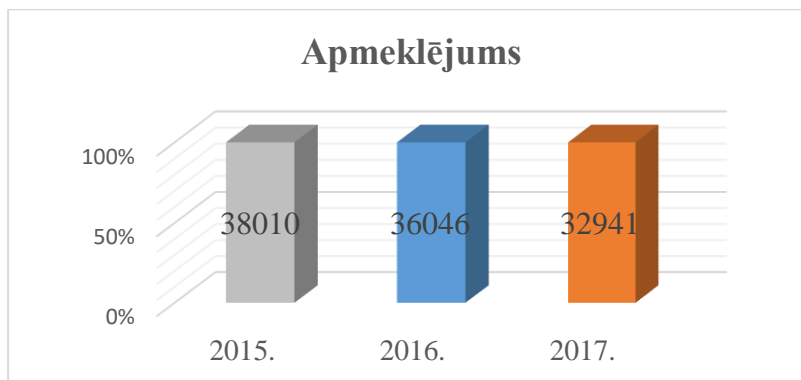
1. Bibliotēkas pakalpojumu pieejamība

Mūsdienīgas bibliotēkas galvenais uzdevums ir kvalitatīva lasītāju apkalpošana. Kvalitatīva lasītāju apkalpošana ietver plašu pakalpojumu klāstu – labi organizētu krājumu, klientu apkalpošanas kultūru, komfortablu darba vidi, labu materiāli tehnisko bāzi. Galvenais, lai katrs bibliotēkas apmeklētājs spēj atrast sev nepieciešamo informāciju. Plašajā informācijas piedāvājumā viņam palīdz orientēties profesionāls bibliotekārs.

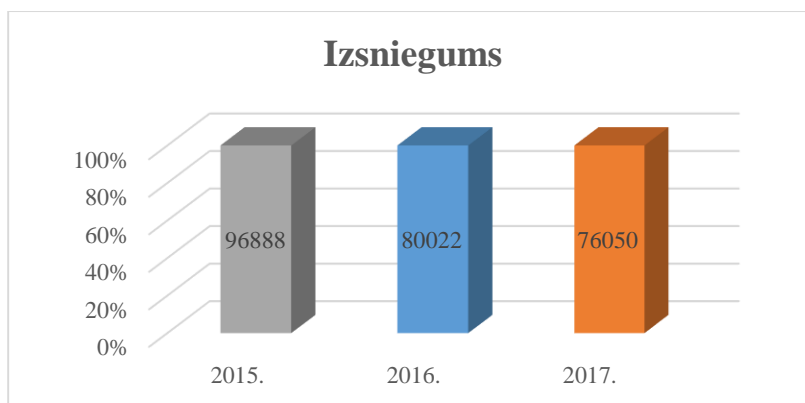
Cik veiksmīgs bija 2017.gads lasītāju apkalpošanas jomā, par to var spriest, salīdzinot galvenos bibliotēkas darba rādītājus – reģistrēto lietotāju skaitu, apmeklējumu un izsniegumu.

Reģistrēto lietotāju skaits pēdējo triju gadu laikā stabili paliek piecu tūkstošu līmenī. Salīdzinājumā ar 2016.gadu tas nedaudz samazinājies – par 149 lietotājiem.

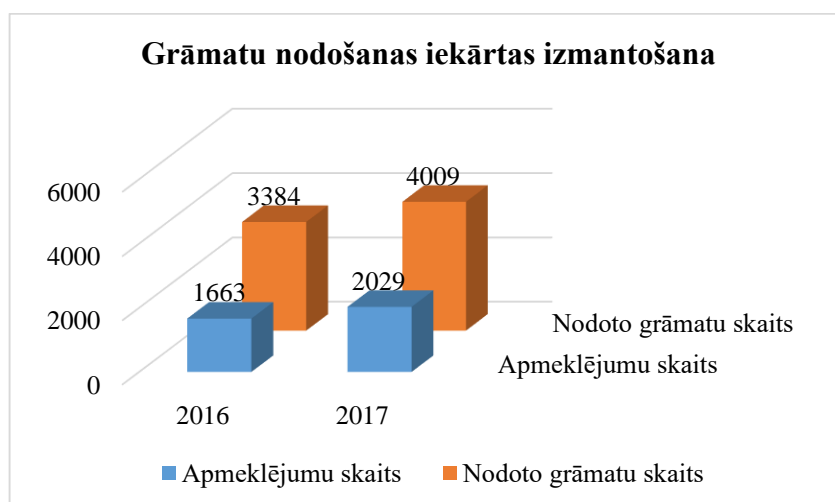

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, samazinājies arī apmeklējums – par 3098 vienībām.

Izsniegums, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, krities par 3972 eksemplāriem. Izsnieguma samazināšanos noteikti ietekmēja iepriekšējo divu rādītāju lejupslīde. Pieaugušo literatūras nodaļā notika krājuma inventarizācija un tā bija slēgta lasītājiem no 13.marta līdz 25.martam. Divas nedēļas lasītāji nevarēja izmantot abonementa krājumu. Šis faktors, neapšaubāmi, ietekmējis izsniegumu, to samazinādams. Arī kavējuma naudas iekasēšana noteikti ietekmē izsnieguma lejupslīdi. Lasītāji vairs neņem uz mājām maksimāli atļauto grāmatu skaitu, baidoties nokļūt parādnieka statusā.

Jau vairāk kā divus gadus bibliotēkas lietotājiem tiek piedāvāts izmantot grāmatu nodošanas iekārtu pie bibliotēkas ieejas, kas pieejama 24 stundas diennaktī 7 dienas nedēļā. Liela daļa lietotāju izmanto šo iespēju nodot grāmatas ārpus bibliotēkas darba laika. 2016.gadā 1663 apmeklējumu laikā nodotas 3384 grāmatas. 2017.gadā OCB lasītāji grāmatu nodošanas iekārtu apmeklēja 2029 reizes un nodeva 4009 grāmatas. Var secināt, kā šī pakalpojuma popularitāte pieaug.

Palielinās arī autorizēto lietotāju skaits, kuri izmanto attālinātā pakalpojuma priekšrocības. Šī lietotāju kategorija ne tikai attālināti pasūta grāmatas, bet arī izmanto iespēju attālināti pagarināt

grāmatu lietošanas termiņus. 2017.gadā reģistrēto lietotāju vidū bija 450 autorizētie lietotāji. Daļa no tiem, izmantojot OCB elektronisko katalogu, attālināti pasūtīja 1148 izdevumus.

Apmeklētāju rīcībā Pieaugušo literatūras lasītavā ir 12 datori un internets, kā arī WiFi interneta tīkls. Pieejamas divas abonētās datu bāzes – *news.lv* un *Letonika*. Pieejami arī pakalpojumi, ko lasītāji saņem par maksu – dokumentu kopēšana, melnbalta un krāsaina dokumentu izdruka, kā arī materiālu skenēšana.

2. Darbs ar parādniekiem

Kopš 2015.gada jūnija OCB ir ieviesta kavējuma naudas piemērošana par grāmatu lietošanas termiņu neievērošanu. Kavējumu naudas ieviešana lasītāju disciplinēšanai, pretēji gaidītajam, palielināja parādnieku skaitu bibliotēkas abonementā. Reizi mēnesī – Spodrības dienā, izmantojot BIS ALISE piedāvāto iespēju, nosūta lasītājiem - parādniekiem paziņojumus par kavējumiem. Parādnieki saņem paziņojumus viņu norādītajos un sistēmā ievadītajos e-pastos. Taču pieļaujam arī iespēju, ka ne katrs no adresātiem saņem šo paziņojumu, jo mēdz būt, ka šāda veida informācija nokļūst mēstulēs, un arī apmeklētāji nepaziņo par izmaiņām savu e-pastu adresēs.

Divas reizes gadā – pirms Lieldienām un Ziemassvētkiem tiek rīkotas akcijas aizmāršīgajiem lasītājiem, rosinot kavētājus atnākt uz bibliotēku un nokārtot savas saistības. Akcijas laikā kavējuma nauda netiek iekasēta. Informācija par šīm akcijām tiek ievietota vietējā avīzē “Ogrēnietis”, novada portālos un bibliotēkas mājas lapā. Parādniekiem tiek nosūtīti e-pasta paziņojumi arī par kavējuma naudas nepiemērošanu akcijas laikā. Atsaucība ir ļoti neliela.

3. Uzziņu, informācijas un izglītojošais darbs

Galvenais uzziņu darbā ir kvalitatīva bibliotēkas klientu informacionālo vajadzību apmierināšana. Lai veiksmīgi un kvalitatīvi izpildītu bibliotēkas apmeklētāju uzziņas, tiek izmantots ne tikai bibliotēkas krājums, bet arī iespējas, ko piedāvā mūsdienīgas informāciju tehnoloģijas. Uzziņu sniegšanā visbiežāk tiek izmantots OCB elektroniskais katalogs, LNB Analītikas datu bāze, LNB Digitālā bibliotēka, datu bāzes *news.lv* un *Letonika*.

Pārsvarā ir mutiskās un adresālās uzziņas, kad lasītājam nepieciešama informācija par grāmatas atrašanās vietu bibliotēkas krājumā. Tiek sniegtas arī uzziņas elektroniskā veidā, nosūtot bibliotēkas lietotājam informāciju uz e-pasta adresi. Šī uzziņu sniegšanas forma parasti tiek pielietota lasītājiem, kuri ir ļoti steidzīgi, bet uzziņa ir sarežģīta un ar krājumā esošajiem materiāliem to nav iespējams izpildīt. Tad informācija tiek meklēta pilntekstu datu bāzēs *news.lv* un *periodika.lv*. Lasītājiem uz e-pastu tiek nosūtīti žurnālu un avīžu pilnteksti.

Ikdienas darbā lasītāji tiek apmācīti lietot bibliotēkā pieejamās datu bāze – *Lursoft* periodikas bibliotēku *news.lv*, LNB Analītikas datu bāzi, *Letonika*. Pārsvārā tā ir studējošo lasītāju kategorija un viņi labprāt apgūst informācijas meklēšanas iemaņas, kas noder visa studiju procesa laikā.

Datu bāzes / Gads	2015	2016	2017
Letonika	835	237	253
News.lv	2272	1872	2006

Bibliotēkā pieejamo datu bāzu izmantojums

Datu bāzes atvieglo nepieciešamās informācijas meklēšanu un tās arvien vairāk izmanto.

Arvien biežāk bibliotēkas lietotājiem tiek sniegtas konsultācijas e-pakalpojumu jomā. Pārsvārā tie ir seniori un bieži vien bibliotēka ir pēdējā instance, kur tie var vērsties pēc palīdzības un to arī saņemt. Elektrības skaitītāju rādītāju paziņošana un iesniegumu nosūtīšana *elektrum.lv*, gada ienākumu deklarāciju iesniegšana Valsts ieņēmumu dienestā, kā arī elektronisko darba grāmatīņu reģistrācija, aviobiļešu reģistrācija un drukāšana, konsultācijas e-paraksta lietošanā u.c. ir ikdiena. Gatavojoties Ogres pilsētas svētkiem, aktīvi tika palīdzēts Ogres Tautas teātrim informācijas meklēšanā par Ogres pilsētas vēsturi. Informācijas meklēšanā tika izmantots ne tikai novadpētniecības krājums, bet arī LNB Digitālā bibliotēka.

4. Bibliotēkas izglītojošā darbība

OCB aktīvi iesaistījās E-prasmju nedēļas kampaņas organizēšanā un rīkošanā, popularizējot Ogres iedzīvotājiem e-pakalpojumu priekšrocības. Iedzīvotājiem tika dota iespēja piedalīties izglītojošos pasākumos, kas paplašināja to redzesloku e-pakalpojumu jomā. Bibliotēkas speciālisti interesentiem demonstrēja iespējas, kā ātrāk un precīzāk sameklēt informāciju OCB elektroniskajā katalogā.

Swedbankas un SEB bankas klientu apkalpošanas speciālisti iepazīstināja klātesošos ar dažādiem finanšu nozares jaunumiem un attīstīja viņu internetbankas lietošanas prasmes.

Nodarbinātības valsts aģentūras Ogres filiāles karjeras konsultante Evija Lazdiņa dalījās zināšanās par iespējām, ko dod e-prasmes nodarbinātājiem un uzņēmējiem.

Ogres novada Jauniešu domes pārstāvju konsultācijas labprāt izmantoja seniori, kuri saskārušies ar grūtībām viedtālrunu un planšetdatoru lietošanā. Pusaudžu un jauniešu mērķauditorija arī varēja papildināt iemaņas digitālajā vidē redaktore un maketētājas Annas Carjovas piedāvātajā meistarklasē par prezentāciju veidošanu.

2017.gada novembrī, sadarbībā ar Ogres izglītības, kultūras un sporta pārvaldes speciālistiem, tika realizētas vidusskolnieku apmācības OCB elektroniskā kataloga lietošanā. Tika izstrādāts

piedāvājums Ogres pilsētas vidusskolām. Tas tika nosūtīts Ogres izglītības, kultūras un sporta pārvaldei. Nodaļas speciālisti bibliotēkā iepazinās ar informācijas meklēšanas iespējām, izmantojot bibliotēkas rīcībā esošos resursus – bibliotēkas elektronisko katalogu un datu bāzes *Letonika* un *news.lv*. Piedāvājums bija vērtīgs un saistošs un tas tika nosūtīts informācijai pilsētas skolām. Interesi par bibliotēkas piedāvājumu izrādīja Jaunogres vidusskola. Jaunogres vidusskolā tika nodrošināta lekcija 11.klases skolēniem par informācijas meklēšanas iespējām OCB katalogā. Skolēniem tika nodemonstrēta iespēja meklēt informāciju elektroniskā kataloga gan interneta, gan mobilajā EK versijās. Skolēniem tika atgādināts par iespēju kļūt autorizētiem elektroniskā lietotājiem un izmantot reģistrētā lietotāja priekšrocības, piemēram, attālināta grāmatu rezervēšana, grāmatu lietošanas termiņu pagarināšana u.c. Pasākumā piedalījās 30 vidusskolēni. Kampanžas ietvaros Pieaugušo literatūras nodaļas lasītavas lietotāji tika informēti par iespēju izmantot datu bāzi *Letonika* attālināti, izmantojot KISC piešķirto lietotāja vārdu un paroli. Bibliotēkas apmeklētājiem, kuriem tas šķita saistoši, tika iedota piekļuve datu bāzes autorizācijas datiem.

Rudenī, izmantojot mācību klases portatīvos datorus, notika apmācība datorlietotājiem bez priekšzināšanām. Trīs dator lietošanas iesācēju grupas pavadīja bibliotēkā 30 stundas, apgūstot datorlietotāju un interneta lietotāju iemaņas. Pavisam tika apmācīti 20 cilvēki.

5. Eiropas Savienības informācijas punkts

Pieaugušo literatūras nodaļas lasītavā turpina darbu Eiropas Savienības informācijas punkts (ESIP), kura darbību koordinē LR Ārlietu ministrija.

7.aprīlī notika Eiropas informācijas diena ES informācijas sniedzējiem. Tajā tika sniegta informācija, kas papildināja zināšanas par dažādiem ES jautājumiem – Eiropas nākotne un ES attīstības scenāriji – Latvijas intereses, iespējas, riski. Seminārā uzstājās Eiropas Parlamenta deputāts Krišjānis Kariņš, LR ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, LU profesore Žanete Ozoliņa. Seminārā arī tika runāts par viltus ziņām un propagandu.

Informācijas dienas ietvaros semināra dalībnieki tika iepazīstināti ar interneta vietni *pilnadoma.lv*. No 2. līdz 13.maijam OCB ESIP norisinājās informatīva izstāde „Jaunami par ES”. Izstādes mērķauditorija – jebkurš interesents. Izstādi apskatījuši un ar tās saturu iepazīnušies vairāk kā 15 cilvēki.

Izstādei par pamatu ņemti jaunākie drukātie materiāli par ES, kas pieejami OCB un ar kuriem daļa interesentu vēl nav paspējuši iepazīties.

27.oktobrī norisinājās ES informācijas sniedzēju forums “Kāds šodien laiks Eiropā?!”. To organizēja Ārlietu ministrija sadarbībā ar Eiropas Komisiju un Eiropas Parlamenta informācijas biroju Latvijā. Forumā tika pārstāvēts OCB ESIP.

OCB ESIP turpina piedāvāt apmeklētājiem līdzņemšanai dažādus bukletus, brošūras, informācijas lapas, grāmatzīmes un pastkartes par ES.

6. SBA un Elektroniskā dokumentu piegāde (EDP)

2017.gadā OCB lasītāju informacionālajām vajadzībām, izmantojot SBA, no LNB krājuma tika veikti 12 pasūtījumi, kas pilnībā tika izpildīti. 22 grāmatas tika pasūtītas no kaimiņu novadu bibliotēkām – Ķeguma, Ikšķiles, Lielvārdes. No LNB krājuma pasūtītā nozaru literatūra bija nepieciešama studējošo lasītāju kvalifikācijas darbu rakstīšanai. No novada bibliotēkām pārsvarā pasūtīta daiļliteratūra.

SBA pakalpojuma izmantošana	2015	2016	2017
Gads			
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	17	25	34
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	491	516	414

SBA pakalpojuma izmantošanas dinamika

2017.gadā OCB krājumu vairāk izmantoja pagastu bibliotēkas, pasūtot grāmatas saviem lasītājiem.

Visaktīvākā bibliotēka, kas izmanto SBA pakalpojumu no OCB krājuma savu lasītāju vajadzībām, ir Lauberes bibliotēka. Aktīvāko bibliotēku trijniekā ir arī Lielvārdes un Suntažu bibliotēkas.

Salīdzinājumā ar 2016.gadu, samazinājies elektronisko dokumentu piegāžu skaits. Bibliotēkas apmeklētājiem tika veiktas 296 elektronisko dokumentu piegādes, kas ir par 146 piegādēm mazāk nekā 2016.gadā. Pārsvarā skenētie dokumenti bija lietotāju īpašums, tikai 22 elektronisko dokumentu piegādes bija veiktas, skenējot bibliotēkas krājumā esošos avotus.

Elektronisko dokumentu piegāžu skaits sarūk, jo strauji attīstās un paliek lētāki tehniskie līdzekļi, ar kuru palīdzību lietotāji spēj paši jebkuru papīra formāta dokumentu pārvērst elektroniskā formātā.